

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА
Јове Илића 165, Београд

**НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ
ФАКУЛТЕТА ПОЛИТИЧКИХ НАУКА**

Одлуком Наставно-научног већа Факултета политичких наука у Београду, именовани смо за чланове Комисије за преглед и оцену докторске дисертације мр Иванке Раду Халабрин *Утицај клубова за старе на социјално укључивање старих у Србији*. Пошто је проучила поднети текст дисертације и другу пратећу документацију, Комисија подноси Наставно-научном већу следећи

РЕФЕРАТ О ЗАВРШЕНОЈ ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

I

ОСНОВНИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТКИЊИ И ДИСЕРТАЦИЈИ

Мр **Иванка Раду Халабрин** рођена је у Ковину 1959. године. Након завршене средње медицинске школе, уписала је Факултет политичких наука у Београду. Основне студије завршила је 1987. године и стекла назив дипломиране социјалне раднице. На смеру Савремена социјална политика Факултета политичких наука је, након што је положила предвиђене испите, магистрирала 2003. године на тему *Улога социјалног радника у остваривању квалитета живота*.

Кандидаткиња је од 1984. до 1991. године била запослена у Општој болници Панчево, на пословима медицинске сестре. Од 1991. до 2003. године, обављала је послове социјалне раднице у Геронтолошком центру Панчево, да би 2003. године била именована за руководиоца отворених облика социјалне заштите – „Дневних центара за збрињавање одраслих и старих лица“ у Панчеву. Послове руководиоца кандидаткиња и даље обавља.

Мр Иванка Раду Халабрин објавила је радове које је излагала на скуповима посвећеним темама старости, старења и социјалног рада са старима.

На Осмом међународном Геронтолошком конгресу, одржаном од 21. до 23. маја 2010. године у Врњачкој Бањи, под називом *За европске стандарде социјалне сигурности квалитета живота у старости*, излагала је на тему *Социјално-здравствена интегрисана услуга за хуманију старост*. Рад је објављен у пропратном Зборнику, у форми посебног издања часописа „Геронтологија“ (који је класификован од стране ресорног Министарства под категоријом М53). У овом раду, кандидаткиња полази од концепта квалитета живота, у вези са којим дефинише циљеве и функције служби ванинституционалне заштите старих, уз осврт на локалну заједницу. Основна хипотеза овог рада је неопходност интеграције социјалне и здравствене заштите старих, с обзиром да је нарушено здравствено стање нужан фактор који је потребно узети у контексту социјалне заштите старих. У раду су детаљно приказане и документоване предности и недостаци интегрисане социјалне и здравствене заштите старих са закључком да „интегрисана социјално-здравствена услуга омогућава хуманију старост у складу са принципима који се тичу квалитета живота и унапређења здравља старих људи, а у складу са европским стандардима социјалне сигурности и квалитета живота у старости.“

На Сајму социјалне заштите, одржаном 09. 02. 2012. године у Београду, кандидаткиња је представила рад на тему *Преглед активности ванинституционалне заштите старих лица у граду Панчеву*. У овом раду, фокус је на студији случаја Геронтолошког центра Панчево и специфичностима и (не)могућностима задовољавања потреба старих у локалној заједници. С тим у складу, мр Иванка Раду Халабрин представила је и анализирао систем социјалне заштите старих на локалном нивоу, указивањем на његове снаге и недостатке. Посебно се бавила ванинституционалном заштитом старих,

пре свега у односу на институционалну заштиту, а затим и независно од ње. Кандидаткиња је указала и на могућности за унапређење постојећег законског и подзаконског оквира, када је ван институционална заштита старих у питању.

На Деветом међународном Геронтолошком конгресу, који је одржан од 16. до 18. маја 2014. године у Врњачкој Бањи под називом *Култура старења и старости између традиционалног и савременог модела*, мр Иванка Раду Халабрин излагала је на тему *Отворени облици социјалне заштите старог становништва у сеоској средини*, што је и објављено у пропратном конференцијском зборнику истоименог назива. Овај рад односи се на проблематику препрека у остваривању одређених права из система социјалне заштите, која су везана за старе који живе у руралним срединама. Нагласак је на изазовима социјалног искључивања старих, који су потенцирани непостојањем или слабошћу одговарајуће неопходне друштвене инфраструктуре у сфери социјалне заштите, а пропраћени и смањеним уделом неформалног сектора (породице), услед миграција млађег сеоског становништва у градске средине. Специфичности социјалног укључивања старих у руралним пределима односе се на проблематику њиховог ангажовања, здравствене и социјалне заштите и сл, тако да захтевају реализацију додатних специфичних мера у односу на постојеће, које кандидаткиња и представља у раду. Његов знатан део посвећен је ставовима и перцепцији старих о услугама социјалне заштите које су им најпотребније. У том контексту, кандидаткиња испитује могућности отворених облика заштита – пре свега клубова за старе у руралним срединама. Она констатује да би упркос одређеним препрекама, организовање старих у клубове подстакло њихове капацитете за останак у сопственом дому, оснажило их за помоћ другим старима и за само-помоћ, као и да би суштински унапредило њихове интерперсоналне односе.

Сва три рада представљају резултате емпиријских истраживања, које је кандидаткиња самостално дизајнирала, организовала и спровела, све у сврху побољшања услуга које старима пружа сервис у ком је руководилац. У овом периоду, кандидаткиња је присуствовала великом броју едукација и округлих столова, било у својству излагача и/или слушаоца.

Мр Иванка Раду Халабрин је поднела скицу докторске дисертације у јулу 2015. године, након чега је објавила рад *Стваралаштво старе популације као услов афирмације и*

друштвеног признања у часопису Социјална мисао (који је класификован од стране ресорног Министарства под категоријом М52) број 90/2016, на странама 123-131. У њему кандидаткиња полази од уобичајено прихваћене претпоставке према којој се старост сматра животним периодом за које се везују разне патолошке појаве у смислу пропадања, зависности од породичне и друштвене бриге. Истовремено, како констататује, „осим основних егзистенцијалних потреба (материјално обезбеђење, здравствена заштита, исхрана, стамбене потребе, комуникација, рекреација), афирмација и друштвено признање заузимају високо место у психолошком, здравственом и социјалном животном оквиру сваког појединца.“ Коначно, стваралаштво у III животном добу представља скуп наталожених потреба за културно-уметничким изражавањем које је у радно активном периоду живота било неоправдано потиснуто под притиском свакодневнице, ујурбаног живота, стреса итд. У том смислу, кандидаткиња у раду разматра сликање, књижевни рад, музику, традиционално фолклорно стваралаштво, ручни рад (плетење, хеклање, ткање, декупаж итд) као видове стваралаштва припадника III животног доба, који непосредно доприносе добром осећају, испуњености и остварености. Њен закључак је и да „свакако да потребе остарелих за афирмацијом и друштвеним признањем у сфери уметности треба подстицати, развијати, помагати и награђивати што је у складу са савременим стремљењима и на подстицање активизма у старости“.

Докторска дисертација мр Иванке Раду Халабрин *Утицај клубова за старе на социјално укључивање старих у Србији* састоји се од 284 стране компјутерског слога и подељена је у десет делова, чији је садржај образложен у релевантном делу овог Реферета.

II

ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

У формулацији проблема, кандидаткиња приказује и анализира изазове до којих доводи старење популације у националним оквирима. Она детаљно указује на потребе и проблеме материјалног статуса старих, становања, исхране, здравља, друштвеног ангажовања, улоге породице старих, као и односа друштва према старима и старењу уопштено. Предмет истраживања темељи се на појмовном оквиру и теоријама о старости, активном старењу, социјалној заштити, социјалном укључивању и клубовима

за старе. На тај начин, мр Иванка Раду Халабрин узима у разматрања све појмове који су релевантни за оквир њеног докторског истраживања.

Циљ истраживања је испитивање објективних могућности и препрека за ефективно организовање и вођење клубова за старе, као једног од фактора социјалног укључивања старих у Србији. Задаци истраживања су:

- утврђивање значаја клубова за старе у Србији, као сегмента друштвене бриге о старима, са становишта димензија социјалног укључивања.
- процена доступности, квалитета и одрживости клубова за старе у националним оквирима.
- утврђивање потреба популације старих за наведеним обликом организовања подршке и
- указивање на проблеме социјалног искључивања старих, као (не)видљиве „категорије“ у друштву.

III

ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ ОД КОЈИХ СЕ ПОЛАЗИЛО У ИСТРАЖИВАЊУ

Општа хипотеза о предмету истраживања коју је кандидаткиња формулисала је:

Укљученост у клубове за старе подстиче снаге и позитивне потенцијале старих, за разлику од припадника популације старих који нису укључени у клубове, у следећим димензијама социјалног укључивања: ангажовање, целоживотно учење, здравље и друштвена партиципација.

У складу са тим, кандидаткиња је утврдила седам посебних хипотеза:

- Компаративна искуства и добре праксе у подстицању старих на останак у примарној средини живљења, посредством развијања и вођења клубова за старе, нису адекватни примењени у националним оквирима.
- Најчешће препреке за остваривање права на услуге клубова за старе, на страни испитаника, су здравствено стање и материјална оскудица.

- Испитаници који реализују креативне потребе у клубовима имају израженији осећај вишестепеног друштвеног признања, у поређењу са онима који нису укључени у поменућу активност.
- Приступачност услуга клубова за старе није адекватна.
- Услуге клубова за старе нису довољно диверсификоване у складу са потребама потенцијалних корисника.
- Квалитет и одрживост услуга клубова за старе били би побољшани подстицањем партнерских односа између јавног и невладиног сектора.
- Укључивање у клубове за старе одлаже примену услуге институционалног збрињавања старих.

IV

КРАТАК ОПИС САДРЖАЈА ДИСЕРТАЦИЈЕ

Једну од основних покретачких идеја за рад на дисертацији и истраживање спроведено у оквиру ње, мр Иванка Раду Халабрин изложила је у *Уводу* свог рада на наредни начин: „смисао дефинисања могућности задовољавања животних потреба, као основа и смерница за остваривање квалитета живота тј. социјалне укључености, подразумева стварање услова за укључивање старих као саставног дела заједнице, а не на маргини, као стигматизована категорија становништва услед *сиромаштва, неслободе и дискриминације*.“ С тим у складу, она је конципирала свој теоријски и емпиријски рад, чија је структура укратко приказана у *Уводу*, посредством истицања најзначајнијих ставки предмета истраживања кроз десет поглавља.

У првом поглављу, *Методолошке основе истраживања*, сачињен је опис предмета истраживања, и то као феномена који окупира човеково размишљање и чије истраживање не престаје да интересује научнике и стручњаке различитих оријентација. Старост и старење објашњени су као изазови са многоструким ефектима, као и што се заговара приступ преиспитивања узрочно-последичних веза између старости и социјалног искључивања, у складу са доминантним савременим тумачењима у оквиру науке и праксе социјалне политике. У овом поглављу представљени су и циљеви и задаци истраживања, хипотезе и методе примењене у сврху доказивања постављених

хипотеза. Сви ови сегменти првог поглавља представљени су у релевантним деловима овог Реферета.

Старост и старење у Србији, друго поглавље рада, има двојаку сврху. С једне стране, кандидаткиња осветљава старење као објективну друштвену појаву у националном контексту и указује на будуће правце демографског развоја. У делу „Демографски трендови – јуче, данас, сутра“ она истовремено примењује и историјски метод, због значаја прошлих демографских трендова за будућност. Они недвосмислено указују на то да је Србија друштво које стари, што има важне реперкусије, између осталог, са становишта конципирања програма подршке и помоћи овој све бројнијој популацији, која је изузетно вулнерабилна. Њена вулнерабилност не исцрпљује се само у сфери материјалног дохотка, него и различитих форми злоупотреба и искључивања. Шири оквир овог поглавља представљају разматрања проблематике старења у светским размерама, са нагласком на државама чланицама Европске уније, а затим и земаља у региону (пре свега оних које су твориле бившу Југославију). С друге стране, кандидаткиња се у делу „Старост и старење – процеси и промене“ фокусира на истраживање потреба старих, условљених променама у организму (биолошке, психо-социјалне, здравствене), а затим и њиховог задовољавања са аспекта остваривања социјалног укључивања као услова њиховог квалитетног живота у заједници. У делу „Специфичности потреба старих“ кандидаткиња указује на то да стари имају и специфичне потребе за социјалном подршком, које се могу даље диференцирати у складу са њиховим животним околностима, здравственом ситуацијом и низом других фактора, што представља основ за наредно, треће поглавље рада.

Оно је обрађено под насловом *Социјално укључивање старих*. Његов циљ је да укаже на различите аспекте вулнерабилности старих у савременим друштвима уопштено, са нагласком на Србији. Стога је у његовом првом делу „Сиромаштво и социјално искључивање“ сачињен преглед релевантних одређења ова два, али и низа сродних појмова. У сврхе свог истраживања, кандидаткиња се опредељује за обухватан приступ у ком се заговара искључивање из демократско-правног, радно-тржишног, система социјалне сигурности и породичног система; она се осврће на социјалну, политичку, културну и економску димензију искључивања, као и на Сенову разлику између активне и пасивне искључености. Након тога, детаљно су представљене карактеристике и трендови сиромаштва и социјалног искључивања старих у Европској унији и у Србији.

Они су у делу „Социјална укљученост – услови и препреке“ пропраћени представљањем и анализом концепта социјалног укључивања, уз указивање на национално специфичне адаптације. Нарочит нагласак је на условима и препрекама за социјално укључивање, и то у сфери различитих форми ангажовања старих, њиховог доживотног образовања, здравственог стања и материјалне ситуације. Коначно, део о политикама и добрим праксама социјалног укључивања („Политике и праксе социјалног укључивања“) представља преглед и анализу релевантних и применљивих примера за дотичну област из Европске уније. Овај део један је од основа за конципирање препорука за програме социјалног укључивања старих у Србији.

У четвртом поглављу *Социјална заштита у функцији задовољавања потреба старих* кандидаткиња прво посматра најшири план – политике и стратегија старења у Србији, из потребе за аргументовањем о њиховом знатном трансформисању под утицајем аспирација Србије ка прикључењу Европској унији, али и под утицајем демографског оптерећења данас и убудуће. У основи наведенога, налази се преглед еволуције програма државе благостања оријентисаних према старима, с обзиром да представљају контекстуализацију дотичне проблематике у националним оквирима. Стога је део „Институционализација система социјалне сигурности – реперкусије по старе“ највећим делом, иако не искључиво, фокусиран на анализу релевантних делова Националне стратегије о старењу. Следи део „Систем социјалне заштите у Србији“ у ком су заступљена разматрања о националном систему социјалне заштите, и то прво уопштено, са нагласком на правима која се финансирају у општини, а потом правима и услугама намењеним старима. У овом делу разматрају се и детаљно осветљавају и специфичности популације старих у систему социјалне заштите, као и што се промишљају могућности превазилажења уочених јазова у задовољавању потреба старих, као услов одрживог социјалног укључивања у старости.

Пето поглавље *Социјалне услуге за старе у компаративној перспективи* анализира концепт активног старења и његове компоненте у делу „Активно старење.“ Ова разматрања пропраћена су прегледом еволуције јавних служби за бригу о старима у тзв. државама благостања и у Србији. Нарочит нагласак је на решењима европских земаља као и њиховим искуствима у развијању политика усмерених на останак старе особе у тзв. природном окружењу. „Приступи старима у социјалном раду“ је део који се базира на најсавременијим теоријским и емпиријским постулатима социјалног рада са

старима. Нагласак је на етичном поступању у раду са старима, те на прилагођавању савремених теорија националном контексту. Указује се и на „замке“ и пропусте у етичном социјалном раду, у светлу занемаривања и насиља над старима и на изазове ваљане и континуиране процене. Кандидаткиња указује и на начине интегрисања старих у друштво, кроз предлог различитих аспеката социјалног рада. Део о „Потреби за ванинституционалним збрињавањем старих“ фокусиран је на истраживања која се односе на ванинституционално збрињавање старих и на најбоље праксе. Они су сагледани са аспекта могућности прихватања смерница за развој истих у националном оквиру, у сврху ефикасног начина збрињавања старе популације у примарној средини ради очувања њиховог интегритета. „Основне дилеме и проблеми за будућност“ заснивају се на промишљању савремених токова у развоју генронтолошке мисли и њиховој примењивости на концепт социјалног укључивања старих, и пре свега на позицију социјалног радника у том процесу.

Клубови за старе у Србији, шесто поглавље, конципирано је тако што почиње представљањем концепта клубова за старе и дилемема у вези са њим. Приказане су и аргументоване активности које се спроводе у клубовима, као и њихови основни циљеви и сврхе. Студија случаја клуба за старе у Панчеву сачињена је у складу са свим релевантним методолошким правилима. Приказан је историјат овог сервиса, анализирани су његове активности, указано је на могућности и препреке за његов развој у будућности и сл. Истовремено, кандидаткиња је разматрања о Клубу за старе позиционирала у оквир актуелне „Стратегије развоја социјалне заштите града Панчева.“ С обзиром да је суштина ове дисертације социјална подршка старима, то се изузев улоге коју држава има, у овом поглављу анализира и улога тржишта, породице и цивилног сектора у социјалном укључивању старих. Сваки од ових сектора има одређене предности и недостатке, када је у питању помоћ и подршка старима, као и што су документовани начини сарадње између сектора.

Седмо поглавље ***Емпиријско истраживање*** представља истраживање отворених облика социјалне заштите у Србији (као што је наведено у методолошком делу), у сврху стицања сазнања о актуелној ситуацији. Узорак у истраживању је намеран и чини га укупно 300 старих лица подељених у две категорије. Један под-узорак обухватио је 150 корисника услуга Клубова за старе. У сврхе потврђивања опште хипотезе, други под-узорак обухватио је 150 корисника Центра за социјални рад, који припадају

популацији старих, али не користе услуге клубова за старе. Методолошки приступ представља комбинацију квалитативног и квантитативног истраживања. Квалитативним методама се обезбеђује добар приступ прикупљању чињеница неопходних за опис посматраног проблема, док се квантитативним методама омогућава утврђивање присуства проблема и прављење разлика у дистрибуцији чланова клуба и припадника опште популације старих са карактеристикама наведеним у оквиру хипотеза. У истраживању је коришћена дескриптивна метода која је одабрана у складу са природом проблема, предметом, циљевима и задацима истраживања, као и у складу са постављеним хипотезама. У истраживању је примењена техника анкетирања. Примењен је инструмент упитника за чланове клуба и припаднике опште популације старих, који чине питања затвореног типа. Коришћена је и анализа документације, у сврху прибављања података о распрострањености клубова за старе на нивоу Републике Србије. Обрада података била је усмерена на проверу хипотеза и рађена је у СПСС програму. Од метода дескриптивне статистике коришћено утврђивање фреквенција и Хи-квадрат тест независности, као метод испитивања међуодноса различитих варијабли. У овом делу рада, приказани су и анализирани резултати истраживања, са становишта опште и посебних хипотеза формулисаних у *Методолошким основама истраживања*. Свака хипотеза посебно је разматрана, у светлу теоријских и емпиријских налаза, на основу чега је аргументована њихова доказаност.

На основу тога, у осмом поглављу *Препоруке за развој политика, као путоказ развоја бриге о старима* сачињен је наредни предлог препорука:

1. Неопходно је развијати и унапређивати отворене облике социјалне заштите кроз услуге и активности клубова са циљем адекватне примене у националним оквирима ради подстицања старих на останак у примарној средини.
2. Услов за коришћење услуга клубова за старе јесу и материјална, као и здравствена ситуација, јер често стари нису у могућности да остваре права из поменуте области због материјалне необезбеђености тј. недостатка новца за путне трошкове као и тешке здравствене ситуације, болест, неспособност.
3. Политику заштите старих треба усмеравати ка друштвеном систему са конкретним циљевима у реализацији задовољавања потреба старих, егзистенцијалних и других у функцији подизања нивоа квалитета живота.

4. Активности и услуге клубова заснивати на стандардима квалитета услуга обезбеђујући реализацију – остварење потреба у областима: ангажовања, целоживотног учења, здравља и друштвене партиципације.
5. Организовати друштвене облике заштите на основама које ће обезбедити приступачност услуга клубова, територијалну, процедуралну ради спровођења мера заштите, друштвене бриге о старима у циљу остварења социјалне сигурности старе популације.
6. Један од највећих и најзаступљенијих проблема старих јесте недовољна друштвена партиципација тј. социјална изолација што условљава појаву високог степена осећања усамљености код старих као последица неупућености у клубске активности, што значи да треба укључити средства јавне комуникације (ТВ, радио, штампа) у промовисање садржаја програма која спроводе клубови.
7. Савремени токови развоја услуга социјалне заштите подразумевају равноправно развијање услуга невладиног сектора, што има за последицу повећање квалитета и одрживост услуга клубова заснованих на партнерским односима између јавног и невладиног сектора.
8. Намеће се потреба укључивања припадника старе популације у волонтерски рад као вид друштвене партиципације што условљава развијање осећања корисности и смањење присуства усамљености.
9. Управо стварање могућности за виши ниво квалитета живота у примарној средини (материјални, здравствени, породични, друштвено ангажовање) директно утиче на каснији одлазак у дом што и јесте и циљ друштвене бриге о старима.
10. Потребно је развијати услове за целоживотно учење (обезбедити едукативне програме) за образовање старих што је услов активне старости са циљем праћења технолошког развоја друштва (коришћење компјутера, мобилног телефона, итд).

У *Закључним разматрањима*, која су представљена у девет поглављу, кандидаткиња је сачинила логичан и систематичан, аналитички осврт на рад, који садржи и елементе указивања на области за даља истраживања.

Десето поглавље рада су *Прилози*. Први међу њима је „Упитник“ који је кандидаткиња користила у сврху прикупљања података у свом истраживању. Следе и „Приказ рада у клубовима у следећим градовима: Зрењанин, Нови Сад, Лесковац и Параћин“ (прилог бр. 2), „Извештаји рада секција за 2015. годину при Клубу за одрасла и стара лица у

Панчеву“ (прилог бр. 3), „План и програм рада ванинституционалне заштите старих и одраслих лица у Панчеву“ (прилог бр. 4), „Примери добре праксе невладиног сектора“ (прилог бр. 5) и „Приказ рада клуба за одрасла и стара лица у Панчеву кроз медије“ (прилог бр. 6).

Списак одабране литературе сачињавају монографије, научни и стручни радови, законска, стратешка и статистичка документа од националног и међународног значаја, на српском и на енглеском језику. Избор литературе указује на савремен и свестран приступ проучавању проблема и предмета рада.

V

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС

Теоријска разматрања и емпиријско истраживање клубова за старе у оквиру система социјалне заштите у процесу социјалног укључивања старих на нивоу Србије, представљају вишеструк допринос развоју поменуте области. Они до сада нису у довољној мери истраживани, тако да је постојао простор и потреба за стицањем фокусираних сазнања заснованих на научним чињеницама тј. показатељима добијеним у процесу истраживања. Управо као последица недовољног бављења ванинституционалном заштитом, у истраживачком смислу постоји веома велика разноврсност у организовању и спровођењу њихових делатности. Извесно је да се резултати истраживања могу адекватно употребити за промену неких аспеката постојећег начина рада у испитиваном клубу, као и се могли пилотирати у другим клубовима за старе, те да представљају добру аргументацију за развијање овог дела социјалне заштите старих.

VI

ЗАКЉУЧАК

Комисија је прегледала докторску дисертацију мр Иванке Раду Халабрин *Утицај клубова за старе на социјално укључивање старих у Србији* и једногласно донела закључке који следе.

Предмет докторске дисертације је умногоме занемарен у постојећој научној и стручној литератури у националним оквирима, упркос бројним потенцијалима за истраживање. Кандидактиња је научно утемељено и аргументовано истражила предмет, на начин који је истовремено целовит, као и критички, чиме ће ова дисертација представљати незаобилазну грађу за даља истраживања у социјалној политици. Коришћена су најновија светска расположива теоријска знања и резултати емпиријских истраживања.

Дисертација је урађена у складу са одобреном пријавом, као и што недвосмислено представља оригинално и самостално научно дело.

На основу свега наведеног, Комисија предлаже Наставно-научном већу Универзитета у Београду – Факултета политичких наука, да усвоји реферат о завршеној докторској дисертацији кандидаткиње мр Иванке Раду Халабрин *Утицај клубова за старе на социјално укључивање старих у Србији* и формира комисију за јавну одбрану у доле наведеном саставу.

Београд, 12. 8. 2016. године

К О М И С И Ј А

Проф. др Мира Лакићевић, редовна професорка
Факултета политичких наука Универзитета у Београду

Доц. др Лела Милошевић Радуловић, доценткиња
Филозофског факултета Универзитета у Нишу

Доц. др Наталија Перишић, менторка, доценткиња
Факултета политичких наука Универзитета у Београду